

dogovor

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana—center

za
javno razpravo

LJUBLJANA,
NOVEMBER 1976

OSNUTEK ODLOKA O HIŠNEM REDU NA OBMOČJU MESTA LJUBLJANE

Samoupravna stanovanjska skupnost Ljubljana Center daje v javno razpravo »OSNUTEK ODLOKA O HIŠNEM REDU NA OBMOČJU MESTA LJUBLJANE« in poziva vse hišne svete in zbere stanovalcev, da posredujejo svoje pismene pripombe na naslov skupnosti, Gregorčičeva 7, najkasneje do 15. dec. 1976.

Staš Olup

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Da se zagotovijo pogoji za nemoteno uporabo stanovanjskih hiš in stanovanj, zavaruje red, varnost in snaga in da se stavbe in stanovanja družbene in zasebne lastnine vzdržujejo v uporabnem stanju, se s tem odlokom določijo obveznosti, ki jih imajo stanovalci kot uporabniki stanovanj in uporabniki poslovnih prostorov.

2. člen

Za stanovalce v smislu tega odloka se štejejo: imetniki stanovanjske pravice in lastniki stanovanj, ki stanovanje uporabljajo, ter člani njihovih gospodinjstev, najemniki in lastniki poslovnih prostorov ter osebe, ki so v teh prostorih zaposlene.

Za stanovanjske prostore oziroma stanovanja po tem odloku se štejejo tudi poslovni prostori v stanovanjski hiši.

3. člen

Vsaka stanovanjska hiša, v kateri sta več kot dve stanovanji mora imeti na vidnem mestu izobešen seznam stanovalcev. V stanovanjski hiši z več stopnišči mora biti izobešen seznam za vsako stopnišče. Seznam stanovalcev mora biti vedno na tekočem. Seznam stanovalcev mora sestaviti in sproti dopolnjevati hišni svet. V hiši, ki je v zasebni lastnini je dolžan skrbeti za seznam stanovalcev lastnik hiše, v poslovno stanovanjski hiši pa organizacija, ki s hišo upravlja.

4. člen

Vsaka stanovanjska hiša, v kateri sta vsaj dve stanovanji mora imeti na vidnem mestu v neposredni bližini vhoda izobešen:

- odlok o hišnem redu;
- navodilo mestnega štaba za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami o tem, kako ravnati v primeru naravnih in drugih hudih nesreč ter zračnih napadov,
- mora imeti poštna nabiralnike z imeni in priimki imetnikov stanovanjske pravice.

5. člen

Vsak vhod v stanovanje mora imeti številko stanovanja ter ime in priimek imetnika stanovanjske pravice.

Stanovanje, oz. prostor, ki je namenjen za hišnika mora imeti oznako — hišnik. Če stanovanjska hiša ima hišnika, ki stanuje v tej hiši, mora biti pri seznamu stanovalcev označeno, kje stanuje.

6. člen

Za izvrševanje določb iz 4. in 5. člena tega odloka mora skrbeti hišni svet, lastnik hiše oz. organizacija, ki hišo upravlja.

II. UPORABA STANOVANJSKIH IN POSLOVNIH PROSTOROV TER SKUPNIH DELOV IN NAPRAV STANOVANJSKE HIŠE

7. člen

Stanovalci morajo s skrbnostjo dobrega gospodarjenja uporabljati stanovanje, ga varovati pred okvarami in ga redno vzdrževati.

8. člen

Stanovalci so dolžni zlasti:

1. uporabljati stanovanja v skladu z njihovim namenom ter na način, ki ne povzroča prekomerne obrabe;
2. sproti javljati hišnemu svetu spremembe o številu oseb, ki uporabljajo stanovanje in ostale spremembe, ki vplivajo na uporabo stanovanja in skupnih delov in naprav;
3. vzdrževati stanovanja v uporabnem stanju;
4. paziti na red in snago v stanovanjih in v skupnih prostorih ter na zemljišču, ki pripada hiši;
5. skrbeti za to, da ne motijo miru in počitka ostalih stanovalcev, zlasti med 22. in 6. uro;
6. zaklepati vhodna vrata med 22. in 5. uro;
7. skrbeti za uničevanje mrčesa in druge golazni;
8. skrbeti, da se ne kvarijo vodovodne, električne in ogrevalne naprave, posebno zaradi mraza in vlage;
9. takoj naznaniti hišnemu svetu pomanjkljivosti in okvare v stanovanjih in na skupnih delih in napravah,

če niso dolžni po obstoječih predpisih te pomanjkljivosti in okvare sami odstraniti;

10. pri dovozu kuriva ali drugega materiala takoj očistiti pločnik in druge površine;

11. po potrebi prebeliti stanovanjske in skupne prostore, najmanj vsako tretje leto pa kuhinjo;

12. popraviti oziroma nadomestiti predmete, ki so jih po veljavnih predpisih dolžni vzdrževati sami;

13. skrbeti, da se ob državnih praznikih in drugih svečanih priložnostih izobesijo zastave;

14. parkirati motorna vozila na mestih, ki jih določi hišni svet;

15. odstranjevati sneg na pločnikih in dostopnih poteh ter poskrbeti za odstranjevanje snega s streh in ledenih sveč z napuščev;

16. skrbeti za redne preglede vseh inštalacij (toplotne postaje, kurilnice, dvigala in podobno), požarno varnostnih naprav in opreme za civilno zaščito;

17. popraviti oz. nadomestiti opremo za civilno zaščito;

18. določiti mesto in osebo, ki hrani ključne skupnih delov in naprav.

9. člen

Stanovalci so odgovorni, da naprave kot so: centralna kurjava, dvigala, toplotne postaje in hidrofor oskrbuje le oseba, ki je za te ustrezno strokovno usposobljena.

10. člen

Stanovalci so dolžni paziti na red in snago v stanovanjih in skupnih prostorih in se vesti tako, da ne ovirajo stanovalcev in bližnje okolice v mirni uporabi njihovih stanovanj:

Zato je posebej prepovedano:

1. igrati na dvorišču igre, ki bi utegnile ogroziti telesno varnost stanovalcev ali povzročiti škodo na stanovanjskih hišah ali na nasadih ob stanovanjski hiši;

2. uporabljati stroje in naprave tako, da povzročajo prekomeren hrup in ropot;

3. sekati drva, drobiti premog in shranjevati ostala goriva v prostorih, ki niso za to določeni;

4. igrati se po hodniku, razgrajati v stanovanjih, hodnikih in stopniščih;

5. pljuvati po hodnikih in stopniščih ali drugače ponesnažiti stanovanjsko hišo;

6. odlagati smeti in odpadke na mestih, ki niso za to določena;

7. metati večje odpadke in druge predmete v stranišče, vodovodne školjke, odtočne cevi ali kanale;

8. iztepati preproge in druge predmete na oknih, balkonih in ravnih strehah;

9. pisati, pritrjevati objave, naznanila in obvestila na mestih, ki niso za to določena;

10. zamazati, poškodovati ali ponesnažiti stanovanjsko hišo in njene prostore;

11. zastavljati veže in hodnike, stopnišča in dvorišča ter druge skupne prostore s kakršnimikoli predmeti izven določenih mest;

12. prekomerno uporabljati vodo, prižigati luči v skupnih prostorih, oz. pustiti luč prižgano;

13. postavljati na okna in balkone nezavarovane cvetlične lončke, ter jih zalivati tako, da voda odteka po zidu;

14. imeti pse, mačke ali večje število pičev brez dovoljenja hišnega sveta oz. lastnika stanovanjske hiše ali lastnika dela stanovanjske hiše;

15. uporabljati vodovodne, električne, ogrevalne, plinske in sanitarne naprave in instalacije na način, ki povzroča okvare;

16. puščati vključene električne naprave brez nadzorstva;

17. uporabljati dvigala in tehnične naprave v nasprotju z navodili;

18. v stanovanjih in skupnih prostorih demontirati in predrugačiti kakršnekoli naprave ali izvrševati na njih popravila brez pismenega soglasja stanodajalca in hišnega sveta;

19. postavljati na stanovanjski hiši televizijske ali radijske antene brez dovoljenja;

20. kakorkoli motiti mir in počitek sosedov, zlasti pa od 22. do 6. ure;

21. storiti kakršnakoli druga dejanja, ki bi utegnila povzročiti škodo ali kaliti medsebojne odnose med stanovalci.

11. člen

Skupni prostori in skupne naprave morajo biti na razpolago vsem stanovalcem stanovanjske hiše.

Čas in način uporabe skupnih prostorov in naprav določi hišni svet oziroma lastnik družinske stanovanjske hiše v sporazumu z imetniki stanovanjske pravice.

12. člen

Stanovalci so dolžni uporabljati skupne prostore in naprave v skladu z njihovim namenom, skrbno z njimi ravnati, paziti, da se ne kvarijo in po uporabi redno očistiti.

III. OSTALE DOLOČBE

13. člen

Pravice in dolžnosti hišnika — čistilke se določijo s posebno pogodbo, ki jo sklene z njimi hišni svet oz. upravljalec hiše.

V hišah, kjer ni hišnega sveta, določi zbor stanovalcev, kako se bodo opravljala hišniška dela.

14. člen

Imetnik stanovanjske pravice oz. uporabnik poslovnega prostora mora ob izselitvi izročiti vse prostore v takem stanju, kakor jih je sprejel, upoštevajoč normalno obrabo. Stanje prostorov se ugotovi komisijsko z zapisnikom ob izselitvi v navzočnosti zastopnika stanodajalca, člana hišnega sveta oziroma lastnika družinske stanovanjske hiše ali lastnika stanovanja kot dela stavbe.

Ob izselitvi mor imetnik stanovanjske pravice oziroma uporabnik poslovnih prostorov oddati hišnemu svetu oziroma svojemu stanodajalcu vse ključne, ki jih je uporabljal v zvezi s stanovanjem ali poslovnim prostorom.

IV. KAZENSKÉ DOLOČBE

15. člen

Z denarno kaznijo do . . . . . din za prekršek se kaznuje imetnik stanovanjske pravice ali uporabnik poslovnega prostora, ki kljub pismenemu opominu sveta oz. lastnika družinske stanovanjske hiše krši dolžnosti iz 8. člena tega odloka izvzemši 4. točko in krši prepovedi 10. člena tega odloka izvzemši 2. in 4. točko.

Kršilec dolžnosti iz 4. točke 8. člena in kršilec prepovedi iz 2. in 4. točke 10. člena tega odloka se kaznuje po 4. točki 11. člena zakona o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list SRS, št. 16/144/74).

V. KONČNE DOLOČBE

16. člen

Natančnejša pravila o izvrševanju hišnega reda predpiše zbor stanovalcev za vsako stanovanjsko hišo posebej (3. točka 10. člena o gospodarjenju s stanovanj-

skimi hišami v družbeni lastnini — Uradni list SRS, št. 37-427/74).

Pojasnila k posameznim določbam tega odloka daje po potrebi izvršni svet skupščine mesta.

17. člen

Ko začne veljati ta odlok, preneha veljati odlok o hišnem redu na območju Ljubljane (Glasnik, št. 24/69).

18. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Štev.:

Ljubljana, dne

**PRESEDNIK
SKUPŠČINE MESTA LJUBLJANE
TONE KOVIC, dipl. ing. i. r.**

HIŠNIM SVETOM IN ZBOROM STANOVALCEV

HIŠNA SAMOUPRAVA

V organih samoupravne stanovanjske skupnosti v občini Ljubljana Center z zadovoljstvom ugotavljamo, da so številni hišni sveti in zbori stanovalcev aktivno delovali kljub okrnitvi njihovih pravic in dolžnosti, ki je trajala celo desetletje, da je v večini večstanovanjskih hiš na območju občine vzpostavljena hišna samouprava in da so v vseh krajevnih skupnostih v občini vzpostavljeni delegatsko oblikovani zbori stanovalcev.

S tem so podane organizacijske možnosti za to, da postane hišna samouprava celica krajevne samouprave in celica stanovanjske samouprave, v kateri bo delovni človek in občan odločal oziroma soodločal poleg drugega tudi o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini in o drugih stanovanjskih zadevah, to je o zelo pomembnih in perečih vprašanih svojega življenja in dela. Ponovno uveljavljanje vloge hišne samouprave in to na ustreznih temeljih je sestavni del v procesu širokega podružbljenja našega življenja, ki izhaja iz ustave in zaključkov kongresov Zveze komunistov.

Ta proces rezultira z izredno številnih zahtev delovnih ljudi in občanov po poglobitvi oziroma ponovni vzpostavitvi hišne samouprave in v njenem povezovanju v krajevno ter stanovanjsko samoupravo. V tem procesu je dalo svoj delež poleg zakonodajalca tudi Ustavno sodišče SR Slovenije, ki je skupnost stanovalcev hiše z organi (zbor stanovalcev, hišni svet) opredelilo kot enakopravne subjekte na področju, za katerega so po zakonu pristojni.

Vsebina hišne samouprave je seveda širša kot gospodarjenje s hišo, saj obsega poleg tega še družbeno samozaščito in civilno zaščito, skrb za okolje, medsosedske odnose in podobno.

V okviru gospodarjenja s hišo pa je potrebno omeniti vzdrževanje hiše (tekoče in investicijsko vzdrževanje), obratovanje hiše, pa tudi obračun centralnega ogrevanja in drugo.

O problematiki vzdrževanja hiš bo potrebno nekaj več besed ob sestavi srednjeročnih in letnih programov tekočega in investicijskega vzdrževanja.

OBRATOVANJE HIŠ

V današnjem prispevku bi vašo pozornost radi usmerili na problematiko obratovanja hiše.

Pravno podlago in opredelitev obratovalnih stroškov je dal zakon o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini (Ur. list SRS, št. 37/74). Prvo višino akontacij za plačilo obratovalnih stroškov je določila Skupščina mesta Ljubljane in poverila takratnemu stanovanjskemu podjetju pobiranje te akontacije.

V času od uvedbe prispevka za obratovalne stroške do danes je prišlo do znatnih vsebinskih sprememb v samoupravnem in delovnem organiziranju hišne samouprave in stanovanjskega gospodarstva.

Zbori stanovalcev in hišni sveti so dobili pravico in dolžnost, da se kot enakopravni subjekti dogovarjajo in sporazumevajo o obsegu in kvaliteti storitev, ki sodijo v obratovalne stroške hiše in o vseh drugih zadevah iz tega področja.

Organi hiš in stanovanjsko podjetje ali druga organizacija so enakopravni udeleženci dogovarjanja in sporazumevanja o obsegu, oblikah in pogojih svobodne menjave dela na tem področju.

Med obratovalnimi stroški zavzemajo pomembno mesto izdatki za hišnika oziroma za snažilko.

V tej zvezi vas želimo seznaniti s stališči skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana Center, ki jih je sprejela na seji dne 17. 10. 1974. »Hišni sveti se naj v sporazumu z delavci, ki so zaposleni pri obratovanju stanovanjskih hiš (hišniki, snažilke) dogovore ali bodo sprejeli te delavce v delovno razmerja ali pa bodo za te storitve sklenili pogodbo s stanovanjskim podjetjem ali z drugo za to specializirano organizacijo.

Po navedbah stanovanjskega podjetja, višina akontacije prispevka za obratovalne stroške ne zadošča za poravnavo stroškov, ki dejansko nastajajo.

Izhajajoč iz izhodišča, da je hišni svet v pogledu določanja višine in uporabe obratovalnih stroškov, samostojen in odgovoren subjekt, smo stanovanjskemu podjetju svetovali, da naveže neposreden osebni stik z vsakim hišnim svetom oziroma z njegovimi predstavniki.

V teh medsebojnih stikih je potrebno

— razčistiti in urediti vprašanja pobiranja, porabe in obračuna obratovalnih stroškov za nazaj in

— urediti medsebojne odnose v pogledu določenih storitev v obratovanju hiše za naprej.

Tu mislimo predvsem na to, da bodo HS sklenili pogodbe o tem, da Staninvest opravlja določene storitve (hišniška dela, čiščenje skupnih prostorov in površin, administrativni in računovodski posli) in ceno za te storitve ali pa se bodo HS odločili za to, da določene storitve opravljajo delavci v delovnem razmerju s hišnim svetom oziroma druga organizacija, specializirana za to delo.

V tej zvezi želimo opozoriti na pravilen pristop in odgovorno ravnanje v pogledu hišniških stanovanj. V kolikor v posameznih primerih ne bi bilo mogoče doseči sporazuma za delavce, ki stanuje v hišniškem stanovanju, priporočamo, da se pred vsako odločitvijo posvetuje HS s pravno službo Staninvesta, Kersnikova 6. Pri razreševanju te problematike pa se lahko obračate za pomoč tudi na našo skupnost.

Kot delovna podlaga za razjasnitev odprtih vprašanj

v zvezi z obratovalnimi stroški, naj vam služi obračun obratovalnih stroškov, ki ga hišnemu svetu pošilja Staninvest.

Delovna organizacija Staninvest je po svojih predstavniki organom samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana Center zagotovila, da bo izboljšala in ažurirala finančno poslovanje za hišne svete, tako v pogledu vzdrževanja kot obratovanja hiš. Seznanili so nas tudi z nekaterimi ukrepi, ki so jih podvzeli v tej smeri.

V dani situaciji smo dolžni, da gremo skupno preko nekaterih grenkih izkušenj v poslovanju s stanovanjskim podjetjem in da mu damo možnost, da se bolje organizira za učinkovito opravljanje svojih nalog. Samo ob sebi pa se razume, da je predpogoj urediti in razčistiti dosedanje odnose s stanovanjskim podjetjem v pogledu obratovalnih stroškov (plačilo uporabe in obračun prispevka za obratovalne stroške, plačilo hišnikov, snažilnik in drugo).

Na podlagi obračuna obratovalnih stroškov za nazaj in na podlagi predvidevanj za naslednje leto, bo potrebno na zborih stanovalcev v hišah ponovno preveriti akontacije prispevka za obratovanje hiše in po potrebi določiti novo višino te akontacije, tako da bo prispevek za obratovanje hiše zadoščal za pokritje dejanskih stroškov pri obratovanju.

V gradivu za pomoč hišnim svetom, ki so ga v letošnjem letu v mesecu septembru obravnavali zbori stanovalcev v krajevnih skupnostih in so ga krajevne skupnosti posredovale vsem hišnim svetom na svojih območjih, je na strani 45. osnutek finančnega načrta sredstev za kritje obratovalnih stroškov, ki naj bo model finančnega načrta za obratovalne stroške. Določiti je potrebno takšno akontacijo prispevka za obratovanje hiše, da bo krila morebitne nepokrite stroške za nazaj in predvidene stroške za tekoče leto ter to akontacijo preverjati ob sprejemu finančnega načrta za uporabo obratovalnih stroškov za naslednje leto.

V nekaterih krajevnih skupnostih so že bili te dni sklicani zbori stanovalcev krajevnih skupnosti, ki so že obravnavali to problematiko, v ostalih krajevnih skupnostih pa bo ta problematika na dnevnem redu na prvih zasedanjih zborov stanovalcev. Iz tega razloga bi bilo umestno, da zbori stanovalcev v hišah predhodno obravnavajo to področje, tako da delegati hišnih svetov v zboru stanovalcev krajevne skupnosti zastopajo stališča svoje baze.

Torej vas še enkrat pozivamo, da pristopite k urejanju in razčiščenju glede obratnih stroškov hiše in glede drugih odprtih vprašanj strpno in odgovorno, enako pa tudi k ureditvi teh vprašanj za vnaprej.

Delo v hišni samoupravi je zahtevno in odgovorno, tako gre priznanje vsem, ki to delo opravljate, saj bomo

le skupno ustvarili pogoje, da bo to delo še bolj plodno in učinkovito.

V tem cilju vas prosimo, da se odzovete vabilu stanovanjskega podjetja Staninvest za vzpostavitev neposrednih osebnih stikov, oziroma da se z njim sporazumete za te stike in da kot enakopravni udeleženci v sporazumevanju (brez odnosov podrejenosti in nadrejenosti) poiščete najboljše možne rešitve.

Pri tem sporazumevanju je potrebno imeti v vidu tako potrebe hiše kot potrebe in interese celotnega stanovanjskega gospodarstva.

Vsebina nišne samouprave vsebuje predvsem odgovornosti in dolžnosti, tako do stanovalcev hiše, do delovnih ljudi in občanov v krajevni in samoupravni stanovanjski skupnosti, kot tudi v pogledu izpolnjevanja predpisov, ki so na področju finančnega poslovanja posebno ostri in zahtevni.

SAMOSTOJNO POSLOVANJE HIŠNIH SVETOV

Tako kot smo že objavljali v preteklih prispevkih, naj ponovimo še danes, da pa v tistih hišah, kjer se zbori stanovalcev tako odločijo, lahko hišni sveti poslušajo popolnoma samostojno in imajo svoj žiro račun. Na ta račun jim na njihovo zahtevo naša skupnost prenakaže pripadajoča sredstva iz stanarin in najemnin, akontacije obratovalnih stroškov pa hišni svet v takem primeru pobira sam. Vsa napotila imajo HS v posebnem gradivu »Pomoč hišnim svetom« iz meseca septembra, ki ga imamo še nekaj na razpolago na naši skupnosti.

SKLEPI ODBORA ZA GOSPODARJENJE

Na svoji zadnji seji dne 15. novembra, je odbor zaradi težke problematike na področju obratovanja sklenil, da pošlje vsem hišnim svetom na območju naše občine posebno pismo, ki bo vsebovalo poleg danes naštetega še:

- problemi nepokritih obratovalnih stroškov v višini oca 3 milijone din, razdeljeni po posebnih postavkah
- opozorilo na posledice v zvezi z Zakonom o poravnavi medsebojnih obveznosti
- način odplačevanja razčiščenih dolgov s področja obratovalnih stroškov
- inkaso obratovalnih stroškov (HS ali Staninvest)
- roki za ureditev posameznih neurejenih zadev.

Odbor je izrekel javno priznanje in zahvalo v imenu naše skupnosti vsem aktivnim članom hišnih samouprav, ki so kakorkoli sodelovali pri akciji za izvedbo Samoprispevka II. in s tem potrdili bistven pomen zbora stanovalcev s hišnim svetom kot osnovne celice naše samoupravne družbe.

S. O.

PREDLOG

Na podlagi 147. člena ustave Socialistične republike Slovenije in 100. člena statuta mesta Ljubljane (Ur. list SRS, št. 13-298/74), na osnovi družbenega plana razvoja Ljubljane 1976—1980 in dogovora o osnovah družbenega plana Ljubljane za obdobje 1976—1980 in na osnovi sprejetih stališč Skupščine mesta Ljubljane in družbeno-političnih organizacij ljubljanskih občin in mesta ter zaradi potrebe po nadaljnji preobrazbi samoupravnih odnosov in samoupravne organiziranosti na področju proizvodnje in preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki

sklepajo

Organizacije združenega dela ŽK Zito, Pekarna Center, Ljubljanske mlekarne, Emona, Mercator, Sadje-zelenjava, ki so na osnovi družbenega plana razvoja Ljubljane 1976—1980 odgovorne za preskrbo Ljubljane s kmetijskimi in

osnovnimi živilji. Ostale temeljne in druge organizacije združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo ali prodajajo kmetijske živilske pridelke.

Temeljne in druge organizacije združenega dela, ki uporabljajo kmetijske živilske pridelke

TOZD živilski trgi Ljubljana

Medobčinski odbor Gospodarske zbornice Ljubljana
Poslovne banke

Občinske konference svetov potrošnikov

Mestna konferenca svetov potrošnikov

Medobčinski svet zveze sindikatov ljubljanske regije

Občinski svet zveze sindikatov

Občinske konference SZDL

Mestni svet zveze sindikatov

Mestna konferenca SZDL

Skupščine ljubljanskih občin

Skupščina mesta Ljubljane

Skupnost občin ljubljanske regije

DRUŽBENI DOGOVOR O ORGANIZIRANI PROIZVODNJI IN PRESKRBI LJUBLJANE S KMETIJSKIMI ŽIVILSKIMI PRIDELKI

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem družbenim dogovorom določajo podpisnice družbenega dogovora temeljna načela in politiko preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki. S sprejetjem tega družbenega dogovora sprejemajo podpisnice obveznosti v zvezi z organizacijo in zagotovitvijo preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki na podlagi tekočih potreb občanov in delovnih ljudi, z upoštevanjem načel svobodnega nastopanja na tržišču in medsebojnega samoupravnega sporazumevanja o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi.

2. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora zasledujejo je preskrba Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki, ki zadovoljuje osnovne prehrabne potrebe delovnih ljudi in občanov, dejavnost posebnega družbenega pomena. Predmet tega družbenega dogovora je zato preskrba Ljubljane z zadostnimi količinami odgovarjajoče kvalitete, vrste in asortimenta naslednjih kmetijskih živilskih pridelkov:

kruh, mleko in maslo, sveže meso in ribe, sadje, zelenjava in povrtnine.

3. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora se zavezujejo, s sprejetim dogovorom cilje, politiko in ukrepe, ki zagotavljajo dolgoročno, stabilno in kontinuirano preskrbo delovnih ljudi in občanov Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki v maloprodajni mreži in na ljubljanskih tržnicah ter preskrbo obratov družbene prehrane, zdravstvenih ustanov, šolskih in študentskih restavracij, vzgojno-varstvenih ustanov in drugih ustanov družbenega standarda.

4. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora ugotavljajo, da da bodo s ciljem zagotovitve preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki:

— ustvarjale pogoje za stabilno in kontinuirano preskrbo mesta s kmetijskimi živilskimi pridelki;

— pospeševale samoupravno povezovanje kmetijske proizvodnje, živilske predelave, trgovine in tržnic ter končnih potrošnikov kot udeležencev v preskrbi in potrošnji kmetijskih živilskih pridelkov;

— določale osnovna načela in politiko preskrbe mesta Ljubljane, na katerih bodo zasnovani razvojni programi in tekoča razvojna politika mesta Ljubljane na področju organizacije in zagotovitve preskrbe s kmetijskimi živilskimi pridelki;

— pospeševale in stimulirale proizvodnjo in trgovino s kmetijskimi živilskimi pridelki z istočasno določitvijo obveznosti in odgovornosti v zagotovitvi zadostnih količin teh proizvodov za potrebe mesta;

— sprejemale dolgoročne rešitve za stabilizacijo tržišča s kmetijskimi živilskimi pridelki, tako glede količin, kvalitete in cen, vse z namenom zaščite standarda delovnih ljudi in občanov Ljubljane;

— izboljševale organizacijo distribucije, prometa in skladiščenja kmetijskih živilskih pridelkov;

— pospeševale izgradnjo maloprodajne trgovinske mreže in tržnih površin enakomerno na vseh območjih mesta;

— izboljševale tehnologijo skladiščenja in kvaliteto kmetijskih živilskih pridelkov, namenjenih za preskrbo mesta Ljubljane.

5. člen

Količine, kakovost in vrste kmetijskih živilskih pridelkov se ugotovijo s planom potreb za to vrsto potrošnje.

Plan potreb po prejšnjem odstavku tega člena se ugotovi za 5 let in za vsako leto posebej na osnovi predlogov podpisnic družbenega dogovora in v skladu s programom razvoja mesta Ljubljane.

Letni plan potreb se ugotovi najkasneje do 30. septembra za naslednje leto.

6. člen

K temu družbenemu dogovoru lahko pristopi vsaka proizvodna in trgovska organizacija, če sprejme pravice in obveznosti s tem družbenim dogovorom in če izpolnjuje naslednje pogoje:

— da je proizvodnja, predelava ali trgovina s kmetijskimi živilskimi pridelki njena osnovna dejavnost;

— da z obsegom vsaj enega ali več kmetijskih živilskih pridelkov zagotavlja zanesljivost v zadovoljevanju dela skupnih potreb Ljubljane po teh proizvodih;

— da ji je, oziroma bo prodaja na ljubljanskem tržišču del pomembne in trajne poslovne usmeritve in ne le občasna ali dopolnilna dejavnost;

— da ima ali je pripravljena zgraditi lastno maloprodajno mrežo v Ljubljani, ali pa ima s katerim od udeležencev tega družbenega dogovora sklenjen samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi;

— da v svojem srednjeročnem programu ali v okviru sprejetih obveznosti v samoupravni skupnosti za preskrbo Ljubljane zagotavlja kontinuirano preskrbo in vključevanje v izgradnjo maloprodajne mreže, skladišč in hladilnic za potrebe preskrbe Ljubljane.

PRAVICE IN OBVEZNOSTI PODPISNIC DRUŽBENEGA DOGOVORA

7. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora se zavežejo ustvarjati pogoje za uresničevanje ciljev, ki jih s sklenitvijo tega družbenega dogovora o organizaciji zagotovitve preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki zasledujejo.

Ustvarjanje pogojev pomeni sprejem konkretnih obveznosti posameznih podpisnic tega družbenega dogovora, katere lahko sprejemajo skladno s svojimi ustavnimi, zakonskimi in statutarnimi pristojnostmi in odgovornostjo na področju svojega delovanja.

8. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, podpisnice tega družbenega dogovora, ki predelujejo ali prodajajo kmetijske živilske pridelke so odgovorne in se obvezujejo:

— da bodo Ljubljano trajno oskrbovale z zadostnimi količinami kmetijskih živilskih pridelkov in da bodo vzajemno in skupno zagotavljale ponudbo najmanj v višini po planu predvidene potrošnje;

— da bodo za uresničevanje programov v samoupravni skupnosti za preskrbo Ljubljane združevale delo in sredstva med proizvodnjo, predelavo in trgovino ter usklajevale odnose v reprodukcijskem toku redne in kontinuirane preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki;

— da se bodo medsebojno in skupno sporazumevale v skladu s sistemom in politiko cen o cenah in delitvi ustvarjenega dohodka in enotnih pogojih prodaje;

— da bodo zagotovile rezerve odgovarjajočih kmetijskih živilskih pridelkov najmanj v višini potreb, ki so odvisne od sezonskih pogojev in povečanja potrošnje v skladu s porastom števila prebivalcev in njihove kupne moči;

— da bodo vlagale vse napore za racionalnejšo distribucijo s posebnim poudarkom na zmanjševanju transportnih stroškov, kar naj bi se odrazilo tudi na zniževanju maloprodajnih cen;

— da bodo na osnovi programov izgradnje maloprodajne mreže, posebno v novih naseljih, samostojno ali skupno z združevanjem sredstev sodelovale pri realizaciji teh programov;

— da bodo razvijale tehnologijo proizvodnje in trgovine ter tipizacijo v okviru posameznih skupin proizvodov, posebno z ozirom na kvaliteto in asortiment in v ta namen sodelovale z odgovarjajočimi raziskovalnimi organizacijami in skupnostmi;

— da bodo razvijale stalno sodelovanje s pristojnimi družbeno-političnimi skupnostmi ter organizacijami potrošnikov zaradi sporazumnega usklajevanja proizvodnje in trgovine z zahtevami potrošnikov;

— da bodo razvijale osebno in družbeno odgovornost delovnih ljudi in organov upravljanja za zavestno izpolnjevanje družbene funkcije preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki in za dosledno izpolnjevanje obveznosti, sprejetih s tem družbenim dogovorom;

— da bodo pospeševale razvijanje proizvodnih kooperacijskih odnosov med zasebnimi proizvajalci in organizatorji proizvodnje.

9. člen

TOZD Živilski trg Ljubljana se obvezuje, da bo skrbela v sodelovanju z ostalimi podpisnicami tega družbenega dogovora za stalno zadostno založenost živilskih trgov s kmetijskimi pridelki, za obnovo in razširitev tržnega prostora skladno s potrebami razvoja mesta, redno vzdrževala in razširjala komunalne in druge delovne naprave in izvrševala ostale naloge po veljavnem tržnem redu in v skladu s tem družbenim dogovorom.

TOZD Živilski trg bo širila svojo dejavnost odkupa in prodaje sadja in zelenjave na živilskih trgih v Ljubljani in usklajevala prodajo sadja in zelenjave na prodajnih mestih izven tržnih površin. Zaradi zagotovitve zadostne in stalne ponudbe ter oblikovanja primernih cen bo skrbela za čim širšo vključitev družbenih organiziranih proizvajalcev v ponudbo na živilskih trgih.

10. člen

Skupščina mesta Ljubljane in skupščine občin bodo v okvirih svojih pristojnosti s svojimi odloki in drugimi akti podprle prizadevanja samoupravne interesne skupnosti za preskrbo Ljubljane za dosego ciljev iz tega družbenega dogovora in sicer:

— dodelitev stavbnih zemljišč za izgradnjo skladiščnih in predelovalnih ter prodajnih kapacitet pod ugodnejšimi pogoji v skladu s posebnimi predpisi;

— plačevanje nižjega prispevka za uporabo mestnih zemljišč;

— prednost pri koriščenju lokacijsko ustreznih lokalov in postavljanju začasnih montažnih objektov za prodajo kmetijskih živilskih pridelkov;

— skupščina mesta Ljubljane in skupščine občin bodo tudi z davčno politiko stimulirale proizvodnjo in trgovino s proizvodi iz 2. člena tega družbenega dogovora;

— skupščina mesta Ljubljane bo v okviru svoje urbanistične politike skrbela za pravočasno načrtovanje objektov za preskrbo.

11. člen

Mestna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in mestni svet zveze sindikatov Slovenije bosta s svojo družbeno-politično aktivnostjo preverjala izvajanje tega družbenega dogovora in dajale pobude za soočanje interesov delovnih ljudi in občanov v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pri razreševanju problematike preskrbe mesta s kmetijskimi živilskimi pridelki, zlasti preko aktivnosti v svetih potrošnikov.

12. člen

Medobčinski odbor Gospodarske zbornice Ljubljana kot skupna samoupravna asociacija združenega dela s področja gospodarstva v Ljubljani, si bo v svojih organih prizadevala za celovito obravnavanje problematike preskrbe Ljubljane s kmetijskimi živilskimi pridelki in usmerjanje svojih članic, ki se bavijo s to dejavnostjo k izvrševanju smotrov in obveznosti, sprejetih s tem družbenim dogovorom.

Medobčinski odbor Gospodarske zbornice Ljubljana bo pobudnik za sklenitev samoupravnega sporazuma o ustanovitvi SIS za preskrbo Ljubljane.

13. člen

Poslovne banke, podpisnice tega družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo pri namenskem kreditiranju

proizvodnih in trgovinskih organizacij združenega dela vključenih v ta družbeni dogovor in organizacijam združenega dela, ki so z njimi povezane v dohodkovni soodvisnosti, zagotovile naslednje olajšave:

a) nižjo lastno udeležbo za izgradnjo novih kapacitet za proizvode iz 2. člena tega družbenega dogovora kot za ostale investicije

b) nižjo obrestno mero kakor jo odobravajo za iste namene organizacijam združenega dela, ki niso podpisnice tega družbenega dogovora in to:

— za kratkoročne kredite za proizvodnjo in predelavo sadja, zelenjave, svežega mesa, mleka in kruha

— za kredite za zaloge kmetijskih živilskih pridelkov, navedenih v 2. členu tega družbenega dogovora

— za kredite za izgradnjo prodajnih in skladiščnih kapacitet, namenjenih za promet s kmetijskimi živilskimi pridelki, če je to v skladu s programom organizirane preskrbe

— za kredite za izgradnjo maloprodajnih in skladiščnih kapacitet, ter za nabavo opreme in transportnih sredstev.

Natančnejši pogoji za namensko kreditiranje po tem členu bodo določeni s posebnimi samoupravnimi sporazumi med poslovnimi bankami in podpisnicami tega družbenega dogovora, odvisno od vrste pridelkov, njih deficitarosti in namembnosti kredita.

14. člen

Ob sodelovanju vseh podpisnic tega družbenega dogovora bodo temeljne in druge organizacije združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo in prodajajo kmetijske živilske pridelke, zaradi usklajevanja medsebojnih interesov in interesov ter potreb potrošnikov, s posebnim samoupravnim sporazumom ustanovile najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega družbenega dogovora samoupravno skupnost za preskrbo Ljubljane, ki bo imela predvsem naslednje naloge:

— planiranje proizvodnje in preskrbe na osnovi planov celokupnih potreb in v okviru tega razmejevanja pravic in obveznosti podpisnic sporazuma;

— zagotavljanje kontinuitete in sistema samoupravne povezanosti reprodukcijskega toka proizvodnje, trgovine in potrošnje po tem družbenem dogovoru;

— skupna prizadevanja za napredek in boljšo organiziranost proizvodnje, predelave in trgovine;

— skupna prizadevanja za investicije v napredek proizvodnje, predelave, razširitev maloprodajne mreže, tržnic, skladišč in opreme ter objektov skupnega interesa v skladu s razvojnimi programi mesta in občin;

— dogovarjanje za skupno izkoriščanje obstoječega hladilničnega prostora, prvenstveno za preskrbo Ljubljane s kmetijskimi pridelki;

— zagotavljanje zbiranja sredstev za izravnalni sklad ter smotrne uporabe teh sredstev;

— izpolnjevanje ostalih nalog, ki izhajajo iz razvojnih programov mesta in občin na področju preskrbe s kmetijskimi živilskimi pridelki.

V samoupravno skupnost za preskrbo lahko vstopajo organizacije združenega dela neposredno ali pa skupno z organizacijami, s katerimi imajo sklenjene samoupravne sporazume o združevanju dela in sredstev, skupnem prevzemanju rizika in delitvi skupaj doseženega dohodka.

15. člen

Organ upravljanja skupnosti za preskrbo je skupščina, ki jo sestavljata zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. Oba zbora odločata enakopravno o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih.

V zbor uporabnikov delegirajo po enega delegata:

- Medobčinski svet zveze sindikatov ljubljanske regije
- Občinski svet zveze sindikatov
- Mestni svet zveze sindikatov
- Mestna in občinske konference svetov potrošnikov
- skupščine občin iz zborov krajevnih skupnosti
- Skupščina mesta Ljubljane iz zbora občin

— temeljne in druge organizacije združenega dela, ki uporabljajo kmetijske živilske pridelke.

V zbor izvajalcev delegirajo po enega delegata:

- temeljne in druge organizacije združenega dela, podpisnice samoupravnega sporazuma, ki proizvajajo, predelujejo in prodajajo kmetijske živilske pridelke
- TOZD Živilski trg Ljubljana
- poslovne banke
- Medobčinski odbor Gospodarske zbornice Ljubljana.

16. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora bodo pri samoupravni skupnosti za preskrbo oblikovale izravnalni sklad, ki bo imel naslednje naloge:

— pokrivanje dogovorjenih rizikov v okviru dogovorjenega programa preskrbe v proizvodnji in distribuciji;

— pospeševanje proizvodnje kmetijskih pridelkov, ki jih na tržišču primanjkuje;

— intervencijske nabave manjkajočih količin kmetijskih živilskih pridelkov;

— pokrivanje razlik v cenah, v slučaju, ko s predpisi določene prodajne cene ne pokrivajo poprečnih — družbeno priznanih cen.

Izravnalni sklad bodo podpisnice oblikovale s posebnim samoupravnim sporazumom.

17. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora nadalje ugotavljajo, da predstavlja preskrba delovnih ljudi in občanov z določenimi osnovnimi živilskimi in ostalimi proizvodi v primeru izrednih prilik in v primeru vojne prav tako poseben družbeni interes. V ta namen se zato zavežejo skupščina mesta Ljubljane in skupščine občin Ljubljane ter banka, zagotoviti sredstva za trajno vzdrževanje zalog določenih živilskih in ostalih nužnih življenjskih potrebščin po posebnem programu.

18. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora se zavezujejo, da bodo v svojih letnih planih oziroma programih upoštevale naloge in obveznosti sprejete s tem družbenim dogovorom in tekoče analizirale izvajanje nalog, ki so določene s tem družbenim dogovorom, ter po potrebi sprejemale dodatne ukrepe za njegovo izvajanje. Prevzete obveznosti bodo vnesle v svoje razvojne programe.

19. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, podpisnice tega družbenega dogovora, ki odstopajo od obveznosti določenih z družbenim dogovorom ali če obveznosti ne izpolnjujejo, so dolžne, da v letu odstopanja ali neizpolnjevanja obveznosti vrnejo datatelju znesek sredstev, ki so jih prejele na osnovi tega družbenega dogovora.

Oceno izvrševanja obveznosti iz prejšnjega odstavka, po zahtevi katerekoli podpisnice, izvrši koordinacijski odbor za spremljanje izvajanja družbenega dogovora, ki na osnovi ugotovitve izda odločbo in z ugotovitvijo seznaní vse podpisnice družbenega dogovora.

Podpisnice so sporazumne, da je odstop od tega družbenega dogovora možen po preteku 6 mesecev od dneva predložitve pismene izjave o odstopu in poravnanih obveznostih do ostalih podpisnic.

20. člen

Podpisnice tega družbenega dogovora soglašajo, da spremlja in usklajuje izvajanje tekočih nalog, ki izhajajo iz tega družbenega dogovora koordinacijski odbor.

Po enega člana izvoli v koordinacijski odbor:

- Skupščina mesta Ljubljane
- Mestna konferenca SZDL
- Mestna konferenca svetov potrošnikov
- Mestni svet zveze sindikatov

- Medobčinski svet zveze sindikatov ljubljanske regije
- Medobčinski odbor Gospodarske zbornice Ljubljana
- Samoupravna skupnost za preskrbo Ljubljane — 3 člani.

Strokovna in druga opravila za potrebe koordinacijskega odbora vrši strokovna služba pri Skupščini mesta Ljubljane.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

Pri prijavi za podpis tega družbenega dogovora je vsaka temeljna in druga organizacija združenega dela dolžna predložiti pooblastilo svojega samoupravnega organa, da je seznanjena s pravicami in obveznostmi iz tega družbenega dogovora ter jih prevzema v izvrševanje.

22. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela proizvodnje in trgovine so dolžne uskladiti svoje poslovanje v smislu 6. člena 4. alineje v 3 mesecih po uveljavitvi tega družbenega dogovora. Temeljne in druge organizacije združenega dela, ki tega niso izpolnile, ne morejo, oziroma prenehajo biti podpisnice tega družbenega dogovora.

23. člen

Družbeni dogovor stopi v veljavo, ko ga podpišejo pooblaščeni podpisniki Skupščine mesta Ljubljane, občinskih skupščin, Mestne konference SZDL, Mestnega sveta zveze sindikatov, Medobčinskega sveta zveze sindikatov ljubljanske regije, Mestne konference svetov potrošnikov, Medobčinskega odbora GZ Ljubljana, Ljubljanske banke in vsaj 20 temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo ali prodajajo kmetijske živilske pridelke in osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

24. člen

K temu družbenemu dogovoru lahko pozneje pristopijo organizacije, skupnosti in organi, ki niso udeleženi pri njegovi sklenitvi.

K družbenemu dogovoru pristopijo podpisniki s pisnim izjavo.

25. člen

Podpisnice sprejmejo ta družbeni dogovor v skladu s svojimi internimi akti.

26. člen

Predlog za spremembo in dopolnitev tega družbenega dogovora lahko sproži vsaka podpisnica tega družbenega dogovora, zbor uporabnikov in zbor izvajalcev skupščine samoupravne interesne skupnosti za preskrbo Ljubljane in koordinacijski odbor družbenega dogovora.

V Ljubljani, 23. 10. 1976

PODPISNIKI: